

tip BOMMELERWAARD.nl

Meedenken • Meepraten

Publieke raadpleging onder de inwoners van de Bommelerwaard over stikstof

27 september 2019

Inhoudsopgave

1. Resultaten	4
Stikstof	4
2. Onderzoeksverantwoording	9
Methodiek	9
Leeswijzer	9
3. TipBommelerwaard	10
Toponderzoek	11

Samenvatting

Stikstof

Op vraag "1. In hoeverre bent u bekend met het Programma Aanpak Stikstof (PAS)?" antwoordt 60% van de respondenten: "Ik ben een beetje bekend met de PAS". 23% van de respondenten antwoordt met: "Ik ben niet bekend met de PAS".

Op vraag "2. Bent u voor- of tegenstander van het verbod op de PAS?" antwoordt 37% van de respondenten: "Neutraal". 27% van de respondenten antwoordt met: "Tegenstander".

Aan de hand van vraag "3. Welke plannen in de Bommelerwaard moeten volgens u in elk geval doorgaan ondanks het stikstofprobleem?" komt de volgende top drie naar voren:

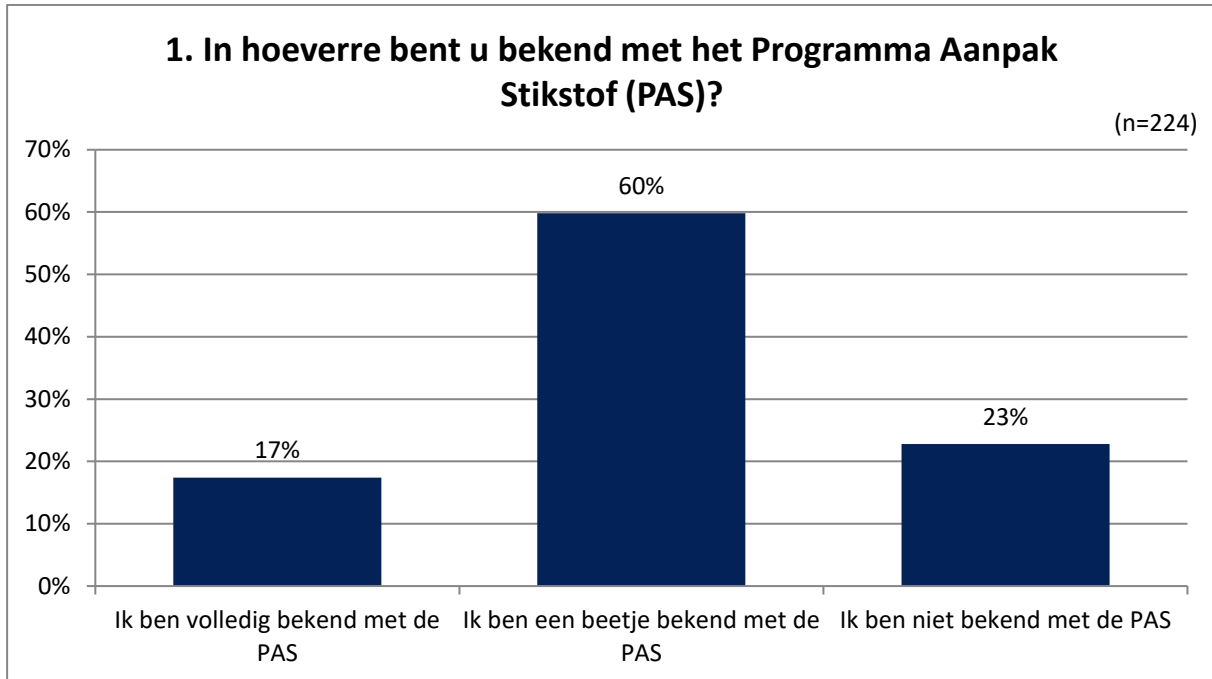
1. De bouw van het zwembad in Zaltbommel (65%)
2. De bouw van woningbouwprojecten (62%)
3. De bouw van windmolens (38%)

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipBommelerwaard, waarbij 240 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Resultaten

Stikstof

Onlangs zette de Raad van State een streep door het Nederlandse Programma Aanpak Stikstof.

Op vraag "1. In hoeverre bent u bekend met het Programma Aanpak Stikstof (PAS)?" antwoordt 60% van de respondenten: "Ik ben een beetje bekend met de PAS". 23% van de respondenten antwoordt met: "Ik ben niet bekend met de PAS".

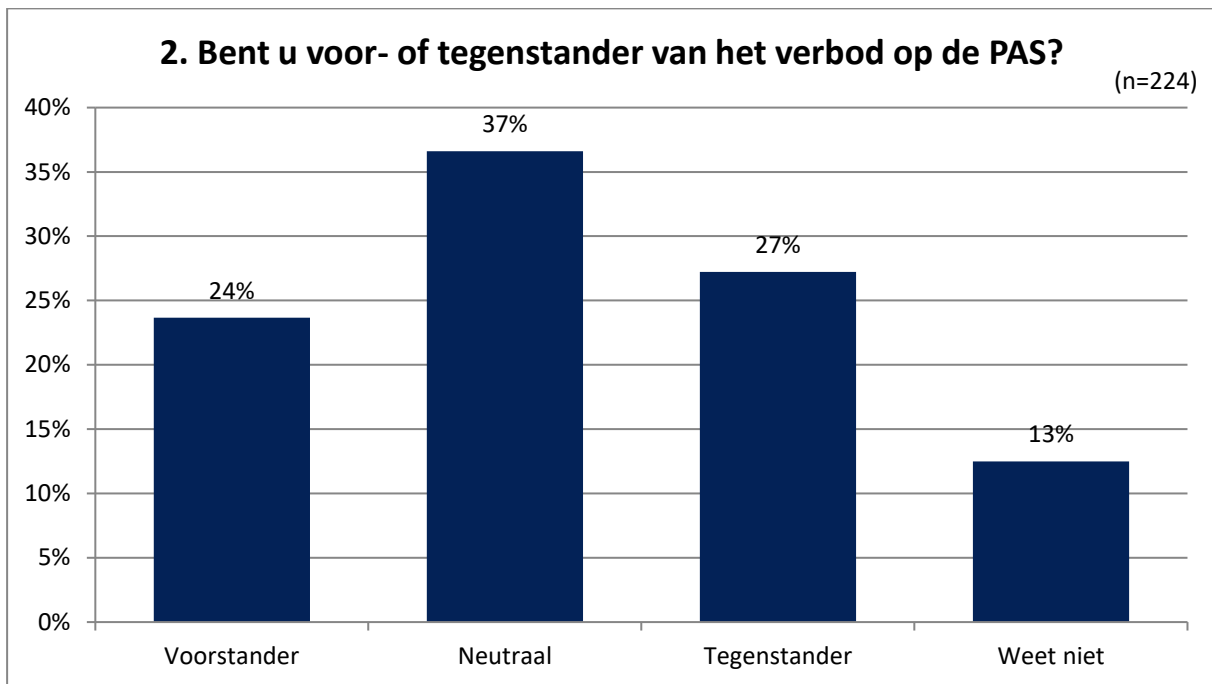
Toelichting

Ik ben volledig bekend met de PAS

- Het PAS heeft ook veel "paniek" gegeven, welke projecten mogen wel en niet door. Wat betekent het voor de gemeente Zaltbommel en specifiek de woning bouw.

In het Programma Aanpak Stikstof (PAS) werkten het Rijk en provincies aan minder stikstof, sterkere natuur en economische ontwikkeling. Projecten die gebruik maakten van het PAS liggen in of nabij natuurgebieden en mochten uitgevoerd worden met de (onderbouwde) belofte dat in de toekomst de stikstofuitstoot beperkt zal worden. De Raad van State, de hoogste bestuursrechter, verbood de PAS omdat het onvoldoende garantie biedt dat de stikstofuitstoot ook daadwerkelijk beperkt wordt.

Dit heeft als gevolg dat waarschijnlijk beter inzichtelijk gemaakt zal moeten worden hoe de vermindering van de stikstofuitstoot wordt geborgd in bouwprojecten voor bijvoorbeeld nieuwe huizen, wegen of industrie. Dit heeft vertraging en financiële tegenvallers ten gevolge.

Op vraag "2. Bent u voor- of tegenstander van het verbod op de PAS?" antwoordt 37% van de respondenten: "Neutraal". 27% van de respondenten antwoordt met: "Tegenstander".

Toelichting

- Voorstander**
- De stikstof uitstoot beperken zorgt ervoor dat onze leefomgeving niet nog ongezonder wordt.
 - De vraag is eigenlijk: vindt u dat er bij de RvS slimme of domme mensen zitten. Ik denk dat ze daar best slim zijn
 - Het gaat niet om de PAS. Het gaat erom dat wij meer zorg moeten dragen voor een gezond leefklimaat op onze aarde. Daar is de natuur een heel groot en belangrijk onderdeel van.
Over de vraagstelling: deze vraag is moeilijk gesteld en levert verwarring op.
- Neutraal**
- Eerst moet duidelijk worden wat de implicaties precies zijn, ik heb de indruk dat men dat nog niet voldoende weet en we hebben dan wel '17 miljoen bondscoaches', maar die weten dus ook nog niet.

- Er moeten dingen veranderen, maar de wijze en de schaal waarop dit nu gebeurt kan niet de goedkeuring dragen van een meerderheid van de Nederlandse bevolking.
- Het probleem stikstof. Ik ben geen boer maar zij krijgen de schuld. Zouden wij allen. De kinderen met de fiets naar school kunnen brengen. Of dat de kinderen zelf fietsen. Is ook gezond en zo leren ze met verkeer om te gaan. Is erg handig als ze zelf hun rijbewijs gaan halen. Niet al onze spullen online bestellen. Dan rijden er minder busjes door onze straat. Zijn er in onze winkelstraten geen winkels meer te huur. Is ook goed voor je geestelijke gezondheid. Geluksgevoel. Wat minder vliegen. Nederland is ook mooi.
- Ik ben tegenstander van PAS zelf. Stikstof maakt 79% van de atmosfeer uit. Elke terugdringen is onzin. Het gaat om stikstofverbindingen. Stikstofoxide of Amoniak (NH3). Het is een onzinnige bureaucratische onderneming die precies heeft gedaan wat ik verwachtte. Een complete stilstand van ontwikkeling tot stand gebracht. Er is geen stikstofprobleem. Het is vlag die ergens in de aarde is gestoken op onduidelijke wetenschappelijke gronden en politieke doeleinden.
- Ik ben voor vermindering van de stikstofuitstoot maar het stilleggen van lopende woningbouwprojecten vindt ik onjuist
- Ik ben voorstander van het verminderen van stikstofuitstoot, maar door het verbod krijgt de nederlandse economie (bouwnijverheid) een tegenvaller die mogelijk verregaande gevolgen kan hebben. Er had beter binnen de huidige kaders een oplossing gevonden kunnen worden. Parallel onderzoeken en daarna de PAS aanpassen.

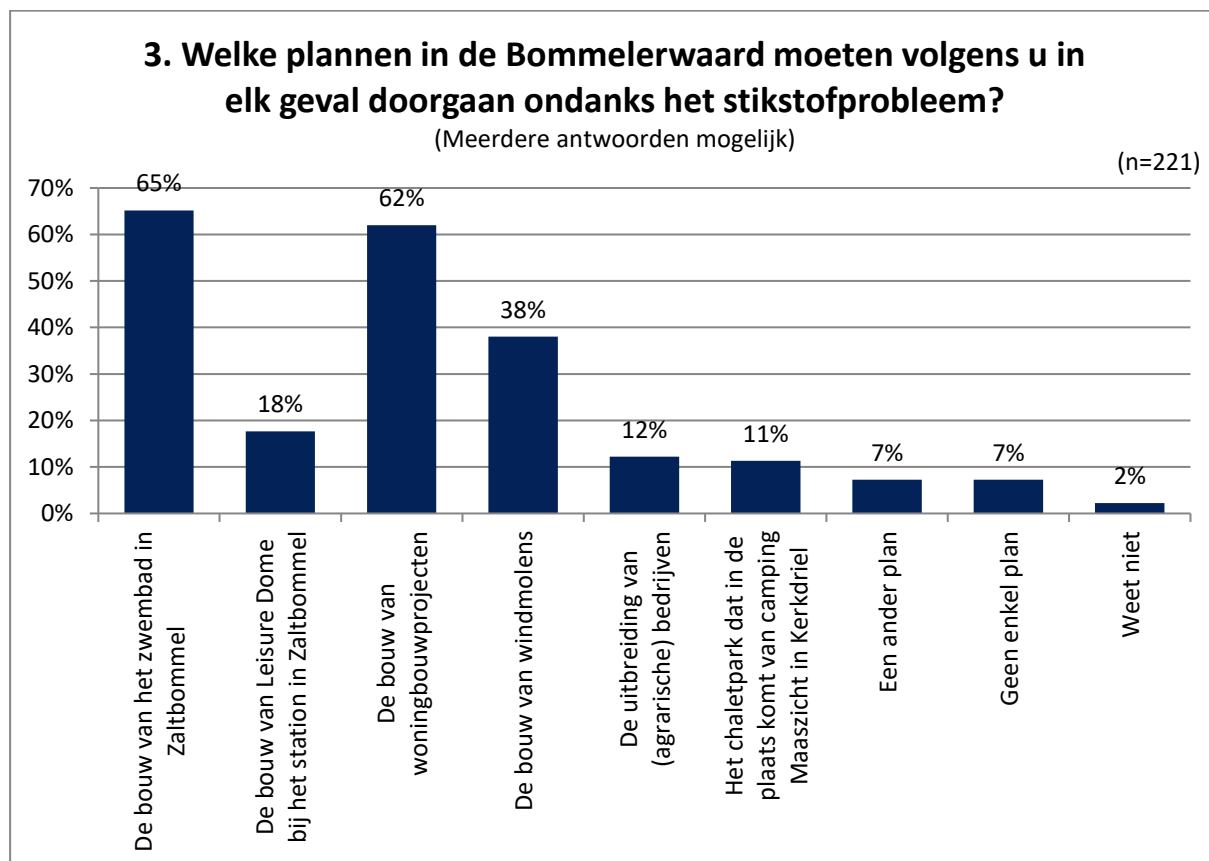
Tegenstander

- Grote onzin
- Het mag toch niet mogelijk zijn dat door een fictief aangenomen getal een groot gedeelte van de voorzieningen economie tot stilstand komt.
- Ik vind het goed dat er rekening wordt gehouden met het milieu, naar wel tot op zekere hoogte
- Vraag me af of iedereen de vraagstelling juist begrijpt. met mijn antwoord bedoel ik dat ik het NIET eens ben met de rechter

Weet niet

- De vraagstelling is zeer onduidelijk, waardoor geen antwoord
- Het is afwegen wat je belangrijk vind en wat reeel is.
- Ik weet niet goed genoeg wat het inhoudt, het enige wat ik weet is dat de regelingen omtrent stikstof uitstoot voor boeren zeer slecht zijn en ik weiger mee te werken aan het de grond in boren van de boeren.
- Sommige situaties zet bepaalde doelgroepen in het nauw. Zoals boeren: ze worden eigenlijk een hoek in gedwongen om te groeien en te groeien om te overleven en te blijven bestaan, maar daartegen worden ze in het nauw gedreven omdat de koeien weer niet te veel mogen poepen en stikstof mogen produceren. En als er vervolgens een boer is die zich braaf er aan houdt... dan krijgen ze weer een boete omdat het niet mogelijk zou kunnen zijn.

Door het verbod op het Programma Aanpak Stikstof (PAS) komen bouwprojecten in of nabij een natuurgebied stil te liggen. Plannen waardoor de uitstoot van stikstof toeneemt, kunnen momenteel alleen doorgaan als ze worden aangepast, als de uitstoot elders wordt gecompenseerd of als wordt aangetoond dat het algemeen belang boven het natuurbelang gaat.

Aan de hand van vraag "3. Welke plannen in de Bommelerwaard moeten volgens u in elk geval doorgaan ondanks het stikstofprobleem?" komt de volgende top drie naar voren:

1. De bouw van het zwembad in Zaltbommel (65%)
2. De bouw van woningbouwprojecten (62%)
3. De bouw van windmolens (38%)

Een ander plan, namelijk:

- (niet zozeer een plan, wel een wens:) meer vergroening, zodat de natuur meer zijn gang kan gaan.
- 1) goedkope sociale huurwoningen en 2) hospice lage
- Alle plannen, dan maar wat minder natuur
- Alles behalve windmolens
- Autoluw maken binnen stad
- Buitenstad
- Buitenstad project & Lidl supermarkt.
- Dijkverzwaring
- Er mogen wel meer Biologische boeren komen van mij.
- Leisure Dome in ieder geval NIET. Daar gaat Bommel aan kapot;vroeg of laat
- Maaswaalweg doortrekken

- Medisch centrum ,dependances van Jbz.
- Meer kleinschalige bedrijven
- Plannen om CO2 uitstoot te verminderen
- Veiligheid van de dijken.

Toelichting

- Agrarische bedrijven voor wat betreft akkerbouw vind ik oké maar intensieve veehouderij zeer zeker niet. Daar zitten veel te veel risico 's aan verbonden.
- Al deze plannen zullen opnieuw moeten worden beoordeeld op de schade die ze kunnen veroorzaken aan de natuur. Zo nodig andere locaties vinden die minder schadelijk zijn. De rechter is nog steeds de hoogste macht in dit land. En er moet hier veel duurzamer worden gebouwd. Ga eens kijken bij onze buurgemeente Culemborg. Daar lopen ze voorop in duurzaam, natuurinclusief bouwen.
- De bouw van een zwembad zou prima kunnen als er meer groen omheen zou komen. Inpassing in het landschap én uitbreiding van de biodiversiteit. Met inpassing in het landschap bedoel ik niet: "zet er een heg omheen, dan zien we het niet'.
- De PAS gaf de mogelijkheid om toch gewoon te doen wat men wilde, ondanks de schade aan natuur en burgers. Kortom; gedoogbeleid. Goed dat het is stopgezet want die schade maak je niet meer ongedaan.
- Die windmolens zijn lelijk.
- En het zou top zijn als deze situatie ervoor zorgt dat de Buitenstad er niet komt of ernstig moet worden ingekrompen :) :)
- Er is al te veel groen verloren gegaan. Bouw zo min mogelijk!
- Goedkope woningen voor jonge mensen en mensen met een smalle beurs moeten er wel komen, windmolens niet te dicht bij wijken en kijken wat het oplevert, zwembad moet doorgaan....leisure dome, chaletpark is niet nodig. Niet alle problemen afachuiven op de boeren, maar tot een redelijke oplossing komen
- Het stikstof probleem wordt zwaar overdreven. Er wordt te veel geluisterd naar milieulobby. En de agrarische sector krijgt weer eens de schuld.
- Leisure dome moet zeker niet doorgaan. Overbodig en veel teveel belasting op elk gebied.
- Mits heel goed onderbouwd
- Op het moment dat er in de bommelerwaard domweg voor de uitbreiding van bedrijven prachtige groenstroken geroid worden en jonge nieuwe groenstroken afgemaaid worden, (waar geen sancties op staan)verdient men het niet meer om een vergunning te krijgen.
- Plannenmakers moeten wel aantonen dat ze maatregelen tegen stikstof nemen
- Vooral doorgaan met jullie mooie werk. ik volg het met interesse als geboren en vooral getoge Bommelerwaarder.
- Wat ter vervanging dient zoals het nieuwe zwembad daarop heeft de PAS geen toepassing op. Jullie keuzes waar je uit kunt kiezen zijn dus fout.
- Woon en recreatievoorziening welke er nog niet of onvoldoende is gaan voor. Tevens kun je middels de windmolens op een andere manier compenseren in beter voor de natuur.

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TipBommelerwaard
Mediapartner	:	Kontakt Mediapartners
Onderwerpen	:	Stikstof
Enquêteperiode	:	17 september 2019 tot 27 september 2019
Aantal respondenten	:	240
Foutmarge	:	6,3% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	3
Rapportagedatum	:	27 september 2019

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 6,3\%$.

Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

Methodiek

- De vragenlijst is opgesteld in overleg met Kontakt Mediapartners.
- Op 17 september is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.
- Op 24 september is een herinneringsmail gestuurd.
- Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

3. TipBommelerwaard

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving.

Onderzoeksbureau Toponderzoek wil de betrokkenheid van de inwoners van Bommelerwaard vergroten. Via het panel TipBommelerwaard kunnen alle inwoners van Zaltbommel en Maasdriel hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving. Ze geven raad, tips, om een gemeenschappelijk vraagstuk aan te pakken.

Aan de hand van deze markt informatie (marktonderzoek) kunnen onder andere ondernemers, belangenverenigingen, politici en ambtenaren onderbouwde keuzes maken. [Kijk hier voor de mogelijkheden.](#)

Op www.tipbommelerwaard.nl kan iedereen een [aanmeldingsformulier](#) invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

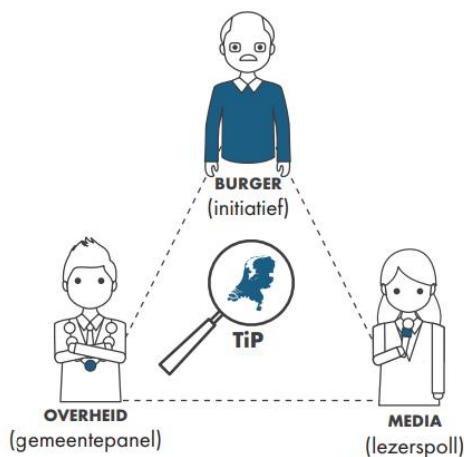
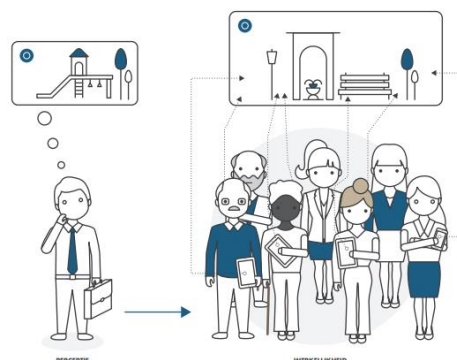
De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

TipBommelerwaard is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgerraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale peilingen.

Lees hier meer over de [TIP-methodiek](#).

TipBommelerwaard maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen! En om snel markt informatie op te halen over Zaltbommel en Maasdriel en omgeving.

Zie eerdere [onderzoekresultaten](#), waaronder 'Asbest', 'Parkeren' en 'Windenergie'.

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de [Topletter](#).

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.